

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
Гуманітарно-педагогічний факультет

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**
Навчально-науковий інститут філології і журналістики
Кафедра східної філології і перекладу

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет філології та соціальних комунікацій

«МОВА І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**21 БЕРЕЗНЯ 2024 Р.
М. ПОЛТАВА**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
Гуманітарно-педагогічний факультет**

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»
Навчально-науковий інститут філології і журналістики
Кафедра східної філології і перекладу**

**БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет філології та соціальних комунікацій**

«МОВА І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**21 БЕРЕЗНЯ 2024 Р.
М. ПОЛТАВА**

Редакційна колегія:

Шаравара Тамара – проректор з науково-педагогічної роботи і перспективного розвитку Полтавського державного аграрного університету, доктор історичних наук, професор, голова редакційної колегії

Сизоненко Наталія – завідувач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат філологічних наук, доцент

Дедушно Алла – доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат філологічних наук, доцент

Красота Олена – доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат економічних наук, доцент

Купар Майя – старший викладач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету

Матвієнко Леся – доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат педагогічних наук

Мокляк Оксана – доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету, кандидат філологічних наук, доцент

Назаренко Марина – старший викладач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету

Савенкова Олена – старший викладач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету

Затверджено до друку вченою радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 7 від 20.03.2024 р.).

**УДК 81 : Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : зб.
008 : 316.74 матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава,
М 74 21 березня 2024 р.). Полтава : ПДАУ, 2024. 309 с.**

До збірника ввійшли тези доповідей докторів, кандидатів наук, викладачів, докторантів, аспірантів, студентів, подані до організаційного комітету V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика».

У збірнику висвітлено актуальні проблеми репрезентації національно-мовної картини світу; діалогу національних культур (лінгвокультурологічний, лінгвокогнітивний, етнолінгвістичний та літературознавчий аспекти); соціокультурної та психологічної парадигми міжкультурного спілкування, теорії та практики перекладу в контексті міжкультурної комунікації; представлено інноваційні технології викладання української та іноземних мов.

Для науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, докторантів, здобувачів вищої освіти ступенів вищої освіти бакалавр, магістр.

Тексти доповідей публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів, наведені факти та статистичні дані відповідають автори, а також наукові керівники (для студентів та аспірантів).

© ПДАУ, 2024

© Автори статей, 2024

ЗМІСТ

НАЦІОНАЛЬНО-МОВНІ КАРТИНИ СВІТУ: ВЕРБАЛЬНА Й НЕВЕРБАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ

Бабак Антон <i>Науковий керівник – Сизоненко Наталія</i> НІКНЕЙМ ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ВІРТУАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ В ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ: СТРУКТУРНИЙ АСПЕКТ	12
Браїлко Іванна <i>Науковий керівник – Обручникова Олена</i> ГОДОНІМИ БАРСЕЛОНИ ЯК СКЛАДНИК КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОГО ЛАНДШАФТУ МІСТА	15
Volovyk Larysa BESONDERHEITEN DER ÜBERSETZUNG DEUTSCHER INFINITIVKONSTRUKTIONEN	18
Воскобойник Валентина, Купар Майя СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ АНГЛОМОВНИХ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ	21
Дедушно Алла, Шаравара Тамара ЛІНГВОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ ВИСЛОВЛЮВАНЬ-ПОБАЖАНЬ	25
Залужна Ольга, Ковтонюк Аміна ПОТЕНЦІАЛ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНО-ОЦІННОЇ ЛЕКСИКИ В СУЧАСНОМУ АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ВІДЕОБЛОГІВ ЛЕДІ КОЛІН КЕМПБЕЛ)	28
Кисла Наталія, Коркішко Вероніка ДЕМІНУТИВИ ЯК ЗАСІБ ЕКСПРЕСІЇ У КАЗЦІ «ЗОЛОТА БДЖІЛКА» (З КНИГИ ДАРИ КОРНІЙ «ЧАРІВНІ ІСТОТИ УКРАЇНСЬКОГО МІФУ. ДОМАШНІ ДУХИ»)	32
Ліпич Вікторія ЛІНГВІСТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ	35
Лотоцька Ганна НЕОЛОГІЗМИ, УТВОРЕНІ ШЛЯХОМ СЛОВОСКЛАДАННЯ, В ГАЗЕТНОМУ ТА ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСАХ	38
Луцьова Тетяна КОНЦЕПТ ІНОЗЕМНИЙ/FOREIGN ЯК ЗАСІБ КОНСТРУЮВАННЯ ЕКФРАСТИЧНОЇ І МЕТАЕКФРАСТИЧНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЙ ТВОРЧОСТІ ФЕЛІКСА ВАЛЛОТТОНА В ЕСЕ ДЖУЛІАНА БАРНСА	43

Монастирська Єлизавета <i>Науковий керівник – Дедушно Алла</i>	47
ОРАТОРСЬКІ НАВИЧКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛОЛОГА-ПЕРЕКЛАДАЧА	
Приходченко Олександра	50
СПІВВІДНОШЕННЯ ЕМОТИВНОЇ, ОЦІННОЇ, ЕКСПРЕСИВНОЇ ТА МОДАЛЬНОЇ ФУНКЦІЙ МОВИ	
Приходько Ганна	55
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	
Рожков Юрій	59
ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ	
Рябуха Анастасія	63
<i>Науковий керівник – Дедушно Алла</i>	
ПРАГМАТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВИСЛОВЛЮВАНЬ-ВІТАНЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	
Tahiltseva Yanina	67
COLOUR LEXEMES REPRESENTATION IN PLANT NAMES	
Чеботарь Аліна	69
<i>Науковий керівник – Красота Олена</i>	
РІВЕНЬ ВОЛОДІННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ В УКРАЇНІ: ОЦІНКА ДИНАМІКИ	
Якубовська Марія, Даньшова Валентина	73
ЕКЗИСТЕНЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАЦІЇ ЛЮДИНИ І СВІТУ: НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКА-ВОЇНА АРТУРА ДРОНЯ	
ДІАЛОГ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ, ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ, ЕТНОЛІНГВІСТИЧНИЙ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ АСПЕКТИ	
Браїлко Юлія, Семенова Євгенія	78
ОПРИЯВНЕННЯ ПОСТАТІ Г. СКОВОРОДИ В ПАРАТЕКСТОВИХ СТРУКТУРАХ ПОЕМИ ГАННИ ЧУБАЧ «СПИЙМАНА СВІТОМ»	
Грош Антон	82
<i>Науковий керівник – Тарасова Наталія</i>	
КОНЦЕПЦІЯ ЛЮДИНИ У ТВОРЧОСТІ ЕРНЕСТА ХЕМІНГУЕЯ	
Данилюк Людмила	87
ДО ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	
Кондратьєва Олена	90
ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ У КОНТЕКСТІ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР	

Малахова Юлія	93
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД СПІЛКУВАННЯ	
Matviienko Lesia, Michalik Martyna	95
LANGUAGE COMPETENCE IN ACCOUNTING: THE KEY TO INTERNATIONAL COOPERATION	
Mokliak Oksana, Kobzar Iuliia	97
DIE MANIFESTATION DER SATIRE IN FEUILLETONS VON JURA SOYFER	
Перепада Дар'я	100
ІСТОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ КИТАЙСЬКОЮ МОВОЮ ЗАРУБІЖНИХ ТВОРІВ ДЕТЕКТИВНОГО ЖАНРУ	
Приходько Альона	104
<i>Науковий керівник – Табакова Ганна</i>	
ГРОМАДЯНСЬКА ЛІРИКА Т. ШЕВЧЕНКА ТА Р. П. БІСМІЛА: ТОЧКИ ПЕРЕТИНУ	
Степаненко Марія	108
<i>Науковий керівник – Дедушно Алла</i>	
ФУНКЦІОНУВАННЯ АКТИВ ВІТАННЯ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	
Тарасова Наталія, Люлька Вікторія	111
EXPERIMENTS IN TEACHING WORLD LITERATURE: INTERACTIVE APPROACHES	
Тимрук Даниїл	115
<i>Науковий керівник – Антонюк Марина</i>	
DESCRIPTIVE ADJECTIVES AS A METHOD OF EXPRESSION IN O.W. SACKS' AN ANTHROPOLOGIST ON MARS	
Токуєва Наталія	118
ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМЦІВ ДО ВИВЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН В УКРАЇНСЬКИХ ЗВО	
СОЦІОКУЛЬТУРНА ТА ПСИХОЛОГІЧНА ПАРАДИГМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	
Бринцева Анна	122
<i>Науковий керівник – Тарасова Наталія</i>	
ПОРІВНЯННЯ СИСТЕМ КОНТРОЛЮ ТА ЦЕНзуРИ У ТВОРАХ ДЖОРДЖА ОРВЕЛЛА «1984» ТА «КОЛГОСП ТВАРИН»	
Ільченко Алла	125
МОВНО-КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ КОРЕКЦІЙНОГО ПЕДАГОГА ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	

Кізілова Дар'я <i>Науковий керівник – Мельнікова Юлія</i>	128
РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЙ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	
Матвієнко Леся	131
СТРАТЕГІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Мудра Світлана, Бак Максим	134
МОВНА КОМУНІКАЦІЯ В МІЖНАРОДНИХ ВІЙСЬКОВИХ ОПЕРАЦІЯХ	
Муренець Анна <i>Науковий керівник – Красота Олена</i>	137
THE IMPORTANCE OF KNOWING ENGLISH LANGUAGE IN TRAVELING	
Сизоненко Наталія	139
СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ ЕКСПРЕСІВНОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВИХ СТАТЕЙ ІЗ ПСИХОЛОГІЇ)	
Татарець Карина <i>Науковий керівник – Красота Олена</i>	143
РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ	
Феденко Дмитро, Онищук Ігор	146
ВПЛИВ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ НА МІЖКУЛЬТУРНУ КОМУНІКАЦІЮ: АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ СПРИЙНЯТТЯ	
Шевченко Дарина <i>Науковий керівник – Тагільцева Яніна</i>	149
ВИДИ ЖІНОЧИХ АРХЕТИПІВ (НА ПРИКЛАДІ МЮЗИКЛІВ БРОДВЕЮ)	
 ПЕРЕКЛАД У КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА	
Amelina Svitlana	153
ÜBERSETZUNG VON ABKÜRZUNGEN DER DEUTSCHEN AGRARFACHSPRACHE	
Биндус Андрій <i>Науковий керівник – Матвієнко Леся</i>	156
THE ROLE OF MACHINE TRANSLATION IN INTERCULTURAL COMMUNICATION	
Антонюк Марина, Мельников Олександр	158
ПЕРЕКЛАД ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ У РІШЕННЯХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ	

Біляченко Світлана <i>Науковий керівник – Данилюк Людмила</i> НЕОЛОГІЗМИ В АНГЛІЙСЬКИХ ЗМІ ПЕРШОЇ ЧВЕРТІ ХХІ СТОЛІТТЯ (ДО ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ МОВИ)	162
Белік Марина ПРИЧНА НІЖНІСТЬ У КИТАЙСЬКИХ КОЛИСКОВИХ: ВІДОБРАЖЕННЯ ПРИРОДНОЇ ГАРМОНІЇ ТА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ	166
Бойко Ярослав <i>Науковий керівник – Тагільцева Яніна</i> ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПЕРЕКЛАДІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	169
Гарцунова Лариса ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ МЕДИЧНИХ ТЕКСТІВ: АНАЛІЗ ТИПОВИХ ПОМИЛОК	172
Загрива Ольга <i>Науковий керівник – Люлька Вікторія</i> THE PECULIARITIES OF STUDYING THE INDIVIDUAL STYLE OF A WRITER	176
Каднай Ірина <i>Науковий керівник – Дедушно Алла</i> СМИСЛОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТЕКСТУ ПІД ЧАС ПЕРЕКЛАДУ	178
Копотун Микита <i>Науковий керівник – Тагільцева Яніна</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФІЛЬМУ «КРИВАВИЙ ДІАМАНТ» (2006)	182
Kravchenko Natalia, Yudenko Oleksandr THE PROBLEM OF PRAGMATIC ADAPTATION IN MODERN TRANSLATION STUDIES	184
Манойло Ольга <i>Науковий керівник – Антонюк Марина</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПРОМОВИСТИХ ВЛАСНИХ НАЗВ У РОМАНІ Н. ГЕЙМАНА І Т. ПРАТЧЕТТА «ДОБРІ ПЕРЕДВІСНИКИ»	187
Назаренко Марина ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ АНГЛОМОВНОГО НАУКОВО-ФАНТАСТИЧНОГО РОМАНУ ХХ СТОЛІТТЯ	190
Ніколаєва Людмила ВИДИ ПЕРЕКЛАДУ ЯК ПРОЄКЦІЯ БАЗОВИХ КОМПОНЕНТІВ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	194
Паладі Владислав <i>Науковий керівник – Красота Олена</i> ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ	198

Палкіна Єлизавета <i>Науковий керівник – Люлька Вікторія</i> EXPLORING THE SPECIFICS OF TRANSLATING ENGLISH MULTIMEDIA MATERIALS INTO UKRAINIAN	200
Перова Світлана ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ	204
Приходько Альона <i>Науковий керівник – Шиманович Ірина</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАЗВ БРЕНДІВ НА КИТАЙСЬКУ МОВУ	207
Радченко Руслан <i>Науковий керівник – Купар Майя</i> ПРИЙОМИ ТА ТРУДНОЩІ ПРИ ВИКОНАННІ ДВОСТОРОННЬОГО ПЕРЕКЛАДУ	211
Рябокінь Наталія ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ СТИЛІСТИЧНИХ ПРИЙОМІВ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ	214
Сиротіна Олена СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ОДНОКОМПОНЕНТНИХ БІОТЕХНОЛОГІЧНИХ ТЕРМІНІВ	218
Сиротіна Олена СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ ТЕРМІНІВ СФЕРИ БІОТЕХНОЛОГІЇ	222
Степаненко Марія <i>Науковий керівник – Воловик Лариса</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	226
Тернієвська Євгенія ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ У КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	228
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ	
Глазкова Ірина ПОДОЛАННЯ МОТИВАЦІЙНИХ БАР'ЄРІВ У КОНТЕКСТІ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЗВО	232
Голубнича Людмила ПОТЕНЦІАЛ СНАТГРТ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ	236

Демченко Надія	239
ПРИНЦИПИ ВІДБОРУ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ УСНОЇ МОВИ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ	
Дуброва Оксана	244
GAME FORMS OF WORK AS AN EFFECTIVE MEANS OF DEVELOPING LEXICAL SKILLS IN ENGLISH LESSONS IN DISTANCE LEARNING CONDITIONS	
Запорожченко Тетяна, Глазкова Ірина	248
ОБРАННЯ ЗАСОБІВ СТРАТЕГІЇ ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК ПРИ НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
Кошаріна Аліна	252
<i>Науковий керівник – Сизоненко Наталія</i>	
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ ТА СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	
Красота Олена	255
MNEMONICS AS A TOOL FOR STUDYING A FOREIGN LANGUAGE	
Ланова Ірина	257
ДОКУМЕНТ ЯК ОБ'ЄКТ ЗБЕРІГАННЯ ТА РОЗПОВСЮДЖУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ	
Лещенко Тетяна, Жовнір Марина	259
МЕТОД ДІЛОВОЇ ГРИ: ПЕРЕВАГИ Й НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ В НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	
Matviienko Lesia, Khomenko Liubov	263
ADAPTIVE LEARNING PLATFORMS FOR INDIVIDUALISATION OF STUDENTS' EDUCATIONAL PROCESS	
Михайленко Галина, Жорник Ірина	266
THE IMPACT OF SOCIAL NETWORKS ON PSYCHOLOGICAL DEVELOPMENT - A PROBLEM OR A POINT OF SELF-DEVELOPMENT IN THE MODERN WORLD? THE SIGNIFICANCE AND IMPORTANCE OF TEACHING ENGLISH IN THIS CONTEXT	
Палкіна Єлизавета	268
<i>Науковий керівник – Сизоненко Наталія</i>	
ВПРАВИ НА РОЗВИТОК ІДІОМАТИЧНОГО МОВЛЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ)	
Савенкова Олена	271
ФОРМУВАННЯ АУДИТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	

Семенишин Олена, Боряк Інна	274
МУЗИКА ЯК МОТИВАТОР ВЧИТИ АНГЛІЙСЬКУ МОВУ	
Storozhuk Svitlana	276
NAVIGATING THE PITFALLS: THE DRAWBACKS OF GPT CHAT IN ENGLISH LANGUAGE EDUCATION	
Татарін Володимир	278
МЕТОДИ ПОДОЛАННЯ БАР'ЄРІВ АКТУАЛІЗАЦІЇ НЕГАТИВНИХ СЛІДІВ ЕМОЦІЙНОЇ ПАМ'ЯТІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
Tyshakova Liudmyla	283
FORMATION OF TECHNOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHER-PHILOLOGIST IN THE UNIVERSITY ENVIRONMENT	
Халабузар Оксана, Халабузар Еліна	286
ASPECTS OF CRITICAL THINKING FORMATION VIA ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE LESSONS	
Chaika Oksana	290
CROSS-CULTURALISM, INTERCULTURALISM, AND MULTICULTURALISM IN TEACHING TRANSLATION DISCIPLINES	
Шевченко Олена, Лещенко Тетяна	294
РОЗВИТОК МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	
Шиманович Ірина	297
CLIL IN ACTION: PREPARING FUTURE TEACHERS IN UKRAINIAN UNIVERSITIES	
Школа Ірина	301
МІЖ МОВОЮ ТА МИСТЕЦТВОМ: ШІ-ЗОБРАЖЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДО ЕФЕКТИВНОГО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
Шумбар Ольга	304
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ	

ІСТОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ КИТАЙСЬКОЮ МОВОЮ ЗАРУБІЖНИХ ТВОРІВ ДЕТЕКТИВНОГО ЖАНРУ

Перепадя Дар'я,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри східної філології і перекладу
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
м. Полтава, Україна
dariaperepadia@gmail.com
<http://orcid.org/0000-0002-9133-7244>

Останнім часом твори детективного жанру є одними з найпопулярніших у світовій літературі, адже вони відтворюють психологічні, соціальні, політичні та економічні проблеми суспільства у поєднанні з таємничістю, непередбаченістю сюжетів, що спонукають читачів до міркування та обговорення людської природи й вчинків. Детективні історії західних письменників, перекладені китайською мовою, зробили значний внесок у становлення і розвиток детективного жанру у китайській літературі, і крім того, значно вплинули на внутрішню систему мови.

У період новітньої історії Китаю під впливом західної культури виникає тенденція до перекладу західної літератури, завдяки чому вона стає відомою та популярною у Китаї [5]. Іноземна художня література перекладалася й допускалася до розповсюдження з освітньою метою та з метою «осучаснення» китайського суспільства [3, с. 20–21]. Серед західних художніх творів детективні оповідання були прийняті у Китаї найпершими та найшвидше знайшли свою аудиторію. Популярність перекладних детективів за часів пізньої династії Цін також стала рушійною силою до створення власне китайських творів цього жанру. Через історичні та культурні причини в Китаї до цього не було такого літературного жанру, як детектив, єдиним відносно схожим є гун'ань – історії про судові справи. Їх сюжети описують процес вирішення справ чесними чиновниками, тоді як детективні оповідання передбачають збір доказів і логічне міркування. Так, детективні історії стали абсолютно новим напрямом для читачів, а переклади цих оповідань вбачалися одним з

інструментів модернізації, символом нової концепції справедливості та правової системи [6, с. 44].

Переклади оповідань Артура Конана Дойля про Шерлока Холмса почали з'являтися в шанхайській газеті «Шивубао» у 1896 році. Чжан Кунде, англійський редактор цієї газети, першим почав перекладати іноземні детективи. Серед його перекладів, які публікувалися китайською мовою, були «Морський договір» та «Встановлення особи» Конан Дойля [1, с. 295–297]. Ці оповідання одразу ж стали відомими, і протягом наступних двадцяти років сотні іноземних детективів були перекладені та надруковані в китайських газетах і журналах. Дослідники дотримуються думки, що перші перекладені детективні оповідання відносилися до так званих «псевдоперекладів», що передбачає адаптацію оригінального твору до тогочасних літературних норм, наявність певних відхилень у структурі оповіді і змісті, що пов'язано із спробою введення нового літературного жанру до системи китайської літератури і його подальшого прийняття читацьким загалом [6, с. 50].

З 1903 по 1904 рік Чень Ленсюе перекладає зарубіжні детективи та публікує їх під назвою «Антологія детективних оповідань», що містила десять детективних творів, написаних французькими, японськими та англійськими письменниками. У 1905 році Чжоу Цзожень переклав оповідання Едгара Аллана По «Золотий жук» і опублікував його у травневому номері журналу «Жіночий світ», після чого були перекладені китайською мовою та надруковані й інші твори письменника, як то «Вбивства на вулиці Морг» та «Викрадений лист» [1, с. 295–297]. Едгар Аллан По є одним із найвидатніших представників американського романтизму, який вважається засновником детективного жанру, однак, через вплив ідеології дещо декадентський і своєрідний стиль По не привернув достатньої уваги китайського читача у той період [4, с. 66–72].

У 1915 році інший перекладач, Чен Сяоцін, також виконав переклади оповідань про Шерлока Холмса. Варто зазначити, що з усіх іноземних детективів книги про Шерлока Холмса були найбільш перекладеними та

популярними [1, с. 295–297]. Оскільки усі аспекти тогочасного життя перетворилися на символи «старого й застарілого», класична китайська мова веньянь неминуче стала об'єктом боротьби для «Руху 4 травня». Веньянь зазвичай використовувалася освіченою культурною елітою як письмова мова, щовідрізнялася від мови байхуа, якою розмовляли народні маси. У 1917 починають з'являтися тенденції щодо прийняття байхуа як мови художньої літератури для широкого кола читачів. По суті, це була відмова від традиційної китайської культури, представленої елітарною літературою в класичній мові та формі.

Прагнення до переходу літератури на байхуа сформувало своєрідні зміни практики перекладу. Це фактично дало перекладачам можливість перетворити китайську на більш «сучасну» через запозичення лексики та елементів синтаксису. На відміну від перекладачів часів пізньої Цін, котрі намагалися адаптувати все іноземне донорм класичної китайської мови, покоління «Руху4 травня» обрало шлях «вестернізації» і відтворювало багато іноземних слів китайською мовою байхуа, у тому числі й термінологію. Значні запозичення вирішували практичні проблеми перекладу, оскільки в китайській мові не було еквівалентних слів, які б відповідали сучасним західним винаходам [2].

У 1925 р. видавництво «Дадун» опублікувало «Повне зібрання творів про Шерлока Холмса», яке складалося з чотирьох книг і включало дев'ять нових творів Конан Дойля. Тоді ж видавництво випустило «Повне зібрання творів Арсена Люпена», що складається з 10 романів і 18 оповідань. Серед перекладачів, які працювали над ним, були Чжоу Шоцзюань, Шень Ю'чжун і СуньЛяохун. Вони переклали текст на байхуа, а Чжоу Шоцзюань написав передмову. Через два роки, у 1927 році, новостворене видавництво «Шицзе шуцзю» звернулося до Чен Сяоціна та інших перекладачів щодо повторного перекладу творів Конан Дойля на мову байхуа, які були опубліковані послідовно [1, с. 295–297].

Отже, перекладні детективні оповідання стали найпопулярнішим літературним жанром для китайського читача ще з часів пізньої династії Цін.

Перші перекладачі слугували своєрідними посередниками для адаптації нового жанру до ізолюваної та консервативної класичної літератури, а також до реалій життя й світогляду китайського суспільства. Поступово переклади детективних творів почали сприяти оновленню китайської лексики, появі китаємовної термінології, яка стала відповідниками не відомих до того зарубіжних предметів і явищ, а згодом призвели до появи своєрідного, власне китайського, детективного оповідання.

Джерела та література

1. Dan Yi. The Prosperity of modern Chinese detective novels and reasons behind. *Proceedings of the 2013 International Conference on the Modern Development of Humanities and Social Science*. 2013. P. 295–297. DOI: 10.2991/mdhss-13.2013.77.
2. Hao Ruijuan. Transnational Negotiations and the Interplay Between Chinese and Western Detective Fiction at the Turn of the Twentieth Century : dis. Doctor of Philosophy in Comparative Literature; University of California. Riverside, 2012. URL: <https://escholarship.org/content/qt6233v4kx/qt6233v4kx.pdf?t=nfjsko> (дата звернення: 01.03.2024).
3. Jin Liu. Envisioning the Chinese Detective: Dimensions of an Imported Genre, 1890s-1940s. : dis. ... Doctor of Philosophy in Literature; University of California. San Diego, 2016. URL: <https://escholarship.org/content/qt1g37v8zc/qt1g37v8zc.pdf?t=o8wv0y&v=lg> (дата звернення: 10.03.2024).
4. 黄册, 章璇. 近十年国内埃德加·爱伦·坡研究综述[J]. *世界文学研究*, 2017, 5(2): 66-72. <https://doi.org/10.12677/WLS.2017.52010>
5. 康文. 略论中国清末民初时期的侦探小说. 论文大全网: 网站, 2007. URL: <http://www.11665.com/literature/ancient/201103/61492.html> (дата звернення: 10.03.2024).
6. 李德超. 假作真时真亦假. 清末民初第一部译侦探小说揭示的文化和文学现象. *译史纵横 中国翻译* 2019. №6. 42–51 页